

OMP. w porozumieniu organizacji młodzieżowych

Zarząd główny Organizacji Młodzieży Pracującej ogłosił oświadczenie, w którym deklaruje zgodność swych poglądów i dążeń z deklaracją ogłoszoną ostatnio wspólnie przez Związek Strzelecki, Związek Harcerstwa Polskiego i Centralny Związek Młodej Wsi.

Deklarację tę przyjmujemy — brzmi oświadczenie — za najważniejszą płaszczyznę dla pracy ideowo — wychowawczej młodego pokolenia polskiego w kierunku wzmocnienia mocy i potęgi Polski.

W ramach tej współpracy Organizacja Młodzieży Pracującej prowadzić będzie konsekwentnie swą działalność wychowawczą, zmierzającą do podniesienia młodego polskiego świata pracy na poziom wymagany przez dobro Polski.

Opóźnienie w złożeniu podpisu naszej Organizacji pod wspomnianą deklaracją spowodowane zostało jedynie nieobecnością w Warszawie prezesa zarządu głównego, p. J. Jur — Gorzechowskiego.

Pod tym oświadczeniem złożyli podpisy: p. Jan Jur-Gorzechowski, prezes zarządu głównego, Antoni Małocki, prezes wydziału wykonawczego oraz Antoni Zalewski, sekretarz generalny.

—O—

Ciekawostki ze świata

Okupacja szkoły

PRZEZ RODZICÓW.

Mieszkańcy pewnej miejscowości (na pograniczu francusko — włoskim) w oryginalny sposób zaprotestowali przeciwko nieodpowiedniemu pomieszczeniu szkoły. Kiedy próby ich o zmianę budynku szkolnego okazały się bezskuteczne, postanowili zatrzymać dzieci w domu, sami zaś okupować lokal. Po dwudniowej demonstracji energicznych rodziców usunie to ich przy pomocy policji.

Nowy krok na drodze walki o bezpieczeństwo pracy

Warunki bezpieczeństwa pracy w naszym przemyśle pozostawiają jeszcze dużo do życzenia. Wystarczy zajrzeć do jakiejś fabryczki, aby się przekonać, że robotnicy pracują niekiedy w warunkach naprawdę opłakanych. Widziałem niedawno pracę w jednej z fabryk metalowo — przetwórczych. W hali, gdzie w obrzmiałych kadzicach kwasu siarczanego kapano arkusze blachy, w oparach kwasu i w ciągłej styczności ze żrącym płynem robotnicy zamiast masek na twarzy mieli tylko nos i usta przewiązane chustką.

Naturalnie skutki takiego lekceważenia ludzkiego zdrowia są wymowne: mamy tylu inwalidów pracy co i inwalidów wojennych. Przemysł rujnuje tyle istnień ludzkich ile wojna z całym swym morderczym aparatem. Dziś 120 tys. osób pobiera rentę z ubezpieczeń społ. od wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Nie lekceważmy grypy

40.000 ludzi rocznie na świecie przechodzi tą tak często lekceważoną chorobę, lecz jakże często skutki jej bywają tragiczne. Jeśli bowiem sama choroba ma przebieg dość łagodny, pozostałości po niej przez długie lata nekają ludzi. Wielu chorym pozostawia ona długotrwałą febrę, innym śpiączkę, osłabienie wzroku, niedokrwistość, drżenie rąk, chorobliwe pocenie się a często nawet chorobę umysłową. Zropzczeni lekarze bezsilnie obserwują te wypadki lekkomyślności ludzkiej.

57.767 chińczyków ZABITO W 14 DNI.

Koła japońskie obliczają, że w czasie walk pod Liuhang i Lotien w ciągu 14 dni padło 57.767 zabitych Chińczyków. 32 080 trupów zostało przez Japończyków pochowanych lub spalonych.

W wielu fabrykach, zwłaszcza w przemyśle chemicznym, sam proces produkcji wpływa rujnująco na zdrowie robotnika, sprawdza poważne zmiany chorobowe w jego organizmie i powoduje częściową lub całkowitą utratę zdolności do pracy.

W takim wypadku chorego robotnika leczyl się w Ubezpieczalni, ale w tych samych warunkach jak ktoś cierpiący na zwykłą, nie zawodową chorobę. Dlatego też miał ograniczony czas leczenia się, a jeżeli tracił zdolność do pracy nie otrzymywał należnej mu renty wypadkowej.

Złe warunki pracy mogą być poprawione, czy to drogą takiego zorganizowania pracy, aby wszelkie gazy, pary i pyły, były pochłaniane w miejscu ich powstawania, czy to zabezpieczenia robotnika przed nimi przy pomocy okularów, masek i specjalnych ubrań roboczych. Ale ubezpieczenie od wypadków i chorób zawodowych opłacają całkowicie sami pracodawcy, więc też bardzo często mimo niebezpiecznych warunków pracy robotnik nie był ani ubezpieczony na wypadek

choroby zawodowej ani odpowiednio zabezpieczony przed działaniem różnych trucizn. Nie było ustawy, nie było właściwie listy chorób zawodowych — nie każdy miał ochotę ponieść dobrowolnie ciężary.

Ostatnie rozszerzenie listy chorób zawodowych podpadających pod ubezpieczenie od wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych ma olbrzymie znaczenie dla szerokich warstw robotniczych. Przede wszystkim zapewnia robotnikowi pomoc lekarską i opiekę nie ograniczoną żadnymi terminami. Oprócz tego poszkodowany (przynajmniej w 10 pr. niezdolny do pracy) otrzymuje rentę w niektórych wypadkach równą pełnemu wynagrodzeniu w czasie pracy a rodzina w razie jego śmierci — rentę wdową i sierocą. Z drugiej strony zmusza wiekszą niż do tej pory liczbę fabryk do zapewnienia robotnikowi możliwej higieny i bezpieczeństwa pracy. Bo wysokość składki ubezpieczeniowej opłacanej przez przedsiębiorcę zależy od stopnia niebezpieczeństwa pracy. W zależności od tego stopnia następuje klasyfikacja przedsiębiorstwa i odpowiednie podniesienie lub obniżenie stawki. W interesie więc fabryk jest stworzenie jak najlepszych warunków pracy, bo zyskuje na tym i robotnik i sama fabryka.

Rozporządzenie Rady Ministrów trzeba traktować jako nowy etap w walce o bezpieczeństwo i zdrowie świata robotniczego, bo nawet i teraz jeszcze stoimy w tyle za państwami Zachodu, gdzie ochrona pracy jest zasadniczym kanonem ustawodawstwa socjalnego. W Niemczech, Anglii, czy Francji lista chorób zawodowych liczy się nie jak u nas na jednostki, ale na dziesiątki.

Czekamy więc kiedy i my dojdziemy do tego.

L. M.

Ciągnięcie I-ej kl. już jutro

SPIESZ PO LOS DO HŁAWSKIEJ

BEDZIN Małachowskiego 1 DĄBROWA G. 3-go Maja 2 SOSNOWIEC 3 GO MAJA 23 ZAWIERCIE 3-go Maja 3 GRODZIEC Kościuszki 3

E. PHILLIPS OPPEHEIM

Powieść kryminalna

19) — Przekłeta historia. Umieściliśmy w trawie drut z prądem o wysokim napięciu i wszystko było w porządku. Widocznie jednak ktoś tam zamajstrował krótkie spięcie i cała sadzka jest na nic. Niech pan uważa. W tej chwili drugi reflektor błysnął złowrogo i wprowadził zamieszanie w szeregi atakujących. Zobaczyli, że są odkryci i najwidoczniej nie mieli ochoty do walki wręcz. Kilku rzuciło się do samochodu, który stał przy bramie ogrodowej.

Nagle rozległ się sygnał gwizdka. Dał go wysoki mężczyzna, który siedział na czele bandy. Ci, którzy zmykali w stronę ogrodu, zawrócili i w kilka chwil po tym znaleźli się przed domem.

Zorientowałem się, że siła nieprzyjaciół jest przeważająca i że wypadka

dwoch na jednego. Postanowiłem nie wyciągać rewolweru, ale bronić się przy pomocy pięści i boksera nawet w największym tłoku. Pierwszy napastnik, który skoczył na mnie, otrzymał cios pięścią w głowę i zwałił się bez głosu na trawę. Przypuszczam, że przez kilka dni musiał leżeć w szpitalu. Drugi, który mnie zaatakował, starał się pochwycić mnie w pół, szybko pożegnał się z tą nadzieją. Trafilem go pięścią poza ucho, wskutek tego potoczył się na ziemię. Zobaczyłem, że przeciwnik mój wyciąga nóż i to wprowadziło mnie w pasję. Postanowiłem oszczędzać pięści i użyć nieco mojego boksera. To też, gdy przeciwnik mój podniósł się z trawy, poczęstowałem go bokserem w czoło, na skutek czego zwałił się na ziemię.

Dotychczas nikt nie użył jeszcze broni palnej. Nagle jednak w zamie-

szaniu walki zagrzmiął strzał rewolwerowy i służący Huntley osunął się na ziemię.

Powstało straszliwe zamieszanie. Bandyci rzucili się w moją stronę i tylko z największą trudnością udało mi się odrzucić dwóch napastników. Już miałem sięgnąć po rewolwer, gdy nagle światło reflektora pokazało moich przeciwników w pełnym blasku. Zobaczyłem noże wyciągnięte z kieszeni i to wprowadziło mnie w taką pasję, iż byłbym pobił gołą dłońią wszystkich moich przeciwników. Ani obejrzałem się, gdy rzuciłem na ziemię moich napastników, nie zważając na to, że nóż jednego z bandytów przejechał mi po ramieniu, a drugi zranił usta.

Jednakże powierzchowne rany nie przeszkadzały mi w dalszej walce. Odpędziłem ostatnich przeciwników i nagle powietrze przeszył gwizdek. Ostatni napastnik zbiegł szybko w stronę auta. Światło reflektora padło mu na twarz ukrytą za maską. Poznałem jednakże, że to był ów młody człowiek, który stał ze mną na tamie przy ucieczce Donkina.

— Rachel! — zawołał głośno. Nie otrzymał żadnej odpowiedzi. Nagle otworzyły się drzwi pałacu i w ich obramowaniu zjawił się Martin Hews, siedzący na swoim nieodstępnym stolku.

— Chodź, chodź, Józefie — zawołał ironicznym głosem — możesz ją sobie zabrać. — Siedzi niebożę bezpiecznie w moim pałacu i wypłakuje

sobie oczy po tobie. Chodźże ją zabrać — Nie bój się, już ja potrafię ją porwać! — odpowiedział Józef krótko.

Zamaskowany człowiek posunął się w stronę pałacu. Reszta bandy skupiła się przy samochodzie i przyglądała się dramatycznej scenie. Nagle otworzyło się nade mną okno i po słyszałem głos Racheli:

— Uważaj Józefie, Hews ma przy sobie rewolwer!

Józef stał, jak wryty. Rzucił okiem w stronę okna i powiedział:

— Wszystko w porządku. Nie ubój mnie jeszcze tydzień, a będziemy jedli kolację w Londynie.

Z góry odpowiedział mu śmiech dziewczyny.

Walka zdawała się być skończona. Bandyci trzymali w rękach rewolwery i powoli wsiadali do auta. Nie wiedziałem, czy mam ich zaatakować.

— Nie rądz ruszać się panu z miejsca. Dobranoc wam wszystkim. Dobranoc panu, panie Martin Hews.

— Proszę zabrać sobie tego oto człowieka! — krzyknął Martin Hews, wskazując na Milesa. — do pana.

Ujrzałem, jak błady Miles wymyka się z pałacu i ucieka w ciemności. Zaledwie ubiegł kilka kroków, gdy Martin Hews wykonał mały ruch swoim elektrycznym stolkiem. W jednej chwili krzesło znalazło się przed domem i zanim zdolałem zmiarkować, co co chodził, Hews oparł rękę o oparcie krzesła i błysnął stalą rewolweru.

d. c. a.

Kłamstwo jest lepsze od prawdy siejącej niezgodę

Warszawski korespondent „Dziennika Poznańskiego” zamieszcza do wpejnie uwagi na temat cenzury. Pisze on mianowicie:

Nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło — powiedziałem sobie, dowiedziawszy się o konfiskacie jednego z numerów „Dziennika”. Albowiem opóźniłem felieton bieżący, który był by skonfiskowany razem z całością numeru. A szkoda mi każdego felietonu politycznego, bo dzisiaj reportaż polityczny — to nielada wysiłek. Wskazuje na to choćby uchwała Syndykatu Dziennikarzy Wielkopolskich i analogiczne skargi.

Musze wszelako stwierdzić pewien stan rzeczy, który my tu w stolicy odczuwamy. I chcę być dobrze zrozumiany. Redaktorzy niektórych pism konfiskowanych, odnoszących się zresztą zgoła pozytywnie do zasadniczych poczynań dzisiejszych rządów waleczą argumentami, jak im się wydaje, logicznymi, z konfiskatami.

— Gdzie jest ustawa, która mi zabrania... itd. — woła zdumiony redaktor.

— Sady uchylili dziesięć konfiskat naszego pisma — woła drugi.

A (proszę mi darować) koledzy ci nie rozumieją, że czynnik odpowiedzialny dzisiaj za kraj uważają, że dana informacja, dana prawda (w pojęciu dziennikarza) jest szkodliwa. Nie o to więc idzie, co pan redaktor sobie myśli, a o to tylko, że władza jak lekarz twierdzi, iż dana prawda zaszkodzić może choremu, więc jej nie wolno wygłaszać.

Choremu?... A więc jesteśmy jako zbiorowość chorzy? Nie jest moją rzeczą odpowiadać na to pytanie. Chciałem tylko powiedzieć, że my, bliżsi „oltarza”, my w stolicy wyczuwamy omawianą wyżej tendencję władz centralnych, stanowiącą prawdę dnia dzisiejszego.

Z natury swej daleki od oportunistów, doszedłem drogą skonstruktowania tego stanu rzeczy do konieczności zastosowania filozofii staro-perskiego poety Saadi'ego (1184—1291), który powiedział: „Kłamstwo, wypowiedziane w dobrych zamiarach jest lepsze od prawdy, siejącej niezgodę...”

Wedle tej zasady redagowane są komunikaty z teatru wojny wszystkich w świecie sztabów generalnych, mające na celu podtrzymywanie ducha w narodzie; zgodnie z tą zasadą postępują kierownicy polityki, giełd światowych itd. itp. A wszystko po to tylko, by łatwiej przetrwać stan, który wymaga ukrywania prawdy. Toć nie dawno powiedziano nam ze strony autorów nowych koncepcji narodu, że naród polski jest niecierpliwy... Nie chcemy być zmieszani z tłumem niecierpliwych sceptyków, usiłujemy przeto przejściowo zrozumieć sytuację, wczuć się w potrzebie przemilczenia zjawisk, któ-

rych odkrycie mogłoby całości zaszkodzić.

A ustawy? Sady?

Oóż, kiedy one nie mogą dzisiaj podążyć za nakazem chwili i muszą być korygowane przez czynniki administracyjne, które im dalej tym większą obciążone są odpowiedzialnością..

Na froncie politycznym AKCJA STOW. CHRZESC. NAROD. NAUCZYCIELSTWA.

Na terenie całej Polski, w związku z akcją Związku Nauczycielstwa Polskiego zwołuje zebrania Stowarzyszenia Chr.

DZIŚ,
jeszcze nabyć możesz szczęśliwy los
do I-ej klasy w kolekturze

KAFTALA

Katow. ce, ul. Dyrekcyjna 2

Kaftal - to synonim szczęścia!

Czy związek był związkiem zawodowym

Sprawa Zarządu Zw. Nauczycielstwa Polskiego

„Gazeta Polska” za „Jutrem Pracy” powtarza artykuł p. W. Delegi. poświęcony sprawom kierowników Związku nauczycielstwa Polskiego. Podał jemu tu najistotniejszą część tego artykułu.

Sprawa zarządu Związku Nauczycielstwa odsłoniła nam wiele patologicznych objawów życia publicznego. Świadczą one o głębokich rysach, pozostawionych przez zaborców w naszej psychice.

A więc zagadnienie struktury prawnorganizacyjnej Związku, gdyż obronę jego usiłują przedstawić zarządzenie rządu, jako zamach na wolność koalicyjną, na wolność związków zawodowych.

Ci fałszywi obrońcy rzekomo zagrożonej wolności nie chcą wiedzieć, że 1-o Związek Nauczycielstwa nie był związkiem zawodowym, 2-o że związek gromadził urzędników państwowych i był zwykłym stowarzyszeniem, podlegającym prawu o stowarzyszeniach.

Z tych różnic wypływają konsekwencje. Związek zawodowy gromadzi pracowników zatrudnionych w przedsiębiorstwie kapitalistycznym i stąd opinia publiczna i prawna Rzeczypospolitej przyznają związkom prawo koalicyjnej, prawo strajku, prawo walki klasowej. Jest to zrozumiałe równouprawnienie robotników, jako kontrahentów w walce z przedsiębiorcą o podział dochodu społecznego. Związek Nauczycielstwa jako stowarzyszenie, gromadzące urzędników państwowych nie może występować wobec Państwa, jako kontrahent; nie można urzędnikom przyznać prawa do walki klasowej z Państwem, gdyż Państwo jest instytucją dobra publicznego, a nie kapita-

listą, pracującym na zysk.

O tym należy pamiętać, jeżeli nie chcemy, by Polska pogrążyła się w odmętach anarchii.

Ze struktury prawnej Związku wynika wyraźnie zakres działalności Związku, nakreślony przez statut i prawo o stowarzyszeniach.

Związek Nauczycielstwa nie jest organizacją polityczną, jak tego pragnęli przywódcy Związku.

A jednak to co w ostatnich latach po śmierci nieodżałowanej pamięci Smulikowskiego działo się w związku wyraźnie dowodzi, że związek wkroczył na tory pracy politycznej. I to na tory takiego kierunku politycznego, który bynajmniej nie prowadził do wzmocnienia Polski, a do jej osłabienia. Nie chcę powiedzieć, że organizacja uprawiała działalność komunistyczną, nie twierdzi tego również Premier, ale poza pewnym werbalizmem państwowym zarząd jej szerzył idee, które wyraźnie z komunizmem graniczyły i które musiały wychowywać masę doprowadzić do wyciągnięcia wniosków komunistycznych.

Wszystkie idee eksportowane przez międzynarodówki znajdowały swój wyraz w wydawnictwach Związku. W wydawnictwach tych mało był używany wyraz „Polska”, „polski interes narodowy”, natomiast specjalnością była krytyka wszystkich i wszystkiego w Polsce, sączenie kropli po kropli jadą niezadowolonia. To była codzienność negacji. Wnioski pozytywne miał sobie wyciągnąć już sam nauczyciel z pełnych optymizmu obrazów stosunków u sowieckiego sąsiada.

I wreszcie wydawanie codziennego pisma politycznego. Tu zarząd już cał-

kiem bezceremonialnie obszedł się z przekonaniem politycznymi swych członków.

Przecież związek nie był pod tym względem jednolitą bryłą. Nie dziwne go, bo przecież nie dla celów politycznych został utworzony. Założony dziennik ideowo odpowiadał kierownikom związku i tę ideę chcieli narzucić ogółowi. W tym miejscu zapamiętali o tolerancji.

Tolerancji żądali dla swych poglądów, pogląd swój natomiast narzucali kolegom całkiem bezceremonialnie i nie tolerancyjnie.

W pierwszej chwili po decyzji rządu mogłyby jeszcze być wątpliwości co do słuszności stanowiska rządowego. Polak lubi skontrolować merytoryczną słuszność każdego posunięcia rządowego. Ale i tu jakiegokolwiek bądź wątpliwości rozwił sam były zarząd związku.

Odpowiedzią bowiem zarządu stały się gorączkowe próby wicherzenia — organizowanie zebrań związków pracowniczych, namawianie do jakichś nieobliczalnych wystąpień, usiłowanie zorganizowania strajku.

Tu i ówdzie próbowano zorganizować strajk nauczycieli. W Warszawie w kilku szkołach nauczyciele nie przyszli do zajęć, dzieci wrócili do domu, dzieci robotnicze zostały bez nauki.

Próby wywołania strajku to najlepsze świadectwo egzaminu obywatelskiego byłych członków zarządu. To najlepszy dowód teroru, uprawianego przez zarząd. Uprawiano terror wobec kolegów. Gdy rząd wkroczył w te stosunki, zastosowano terror wobec rządu, wobec Państwa, wobec społeczeństwa.

Narod. Nauczycielstwa, na których podejmowane są uchwały, potępiające ZNP oraz protestujące przeciwko uogólnianiu całego nauczycielstwa ze ZNP.

UCHWAŁY POLITYCZNE STRONNIC TWA LUDOWEGO.

Naczelny Komitet Stronnictwa Ludowego powziął na ostatnim posiedzeniu szereg uchwał natury politycznej w związku z ostatnim strajkiem chłopskim. Nacz. Kom. Wyk. m. in. stwierdza, że urzeczywistnienie skromnych postulatów chłopskich może wprowadzić uspokojenie na wsi i pozwolić chłopom stanąć do wyteżonej, twórczej pracy.

—O—

STRONNICIWO PRACY ROZPOCZY na AKCJĘ NA POMORZU.

Na dzień 24 października br. Pomorski Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy zwołał zjazdy powiatowe do Torunia, Chełmna, Wąbrzeźna, Brodnicy. Na zjazdach zostanie złożone sprawozdanie z Kongresu oraz dokonany wybór władz powiatowych stronnictwa.

Pieszko ze Stanisławowa do Warszawy

Z PROŚBĄ O PRACĘ DLA OJCA.

Do Warszawy przywędrował piechotą ze Stanisławowa 11-letni Władysław Lechowicz. Wędrowka chłopca trwała nie ma 4 miesiące.

Lechowicz przybył do stolicy, by prosić władze o dostarczenie posady jego ojcu, zredukowanemu ostatnio woźnemu

Nie zastanawiano się ani na chwilę, czy strajk jest właściwą bronią dla nauczyciela państwowego.

Czy w ten sposób zdobywa się opinię publiczną. Nie zastanawiano się ani na chwilę, że nauczyciel, to nie pracownik w fabryce prywatnej, to oficer duchowy narodu, jak chciał dumnie Związek i jak słusznie sądzi społeczeństwo. Ale oficerom nie wolno strajkować przeciwko decyzji rządu, nie wolno wprowadzać anarchii w stosunki państwowe.

Próby strajku nauczycieli to wynalazek działaczy zawieszono zarządu. To bezsilna złość ludzi nieodpowiedzialnych. Nauczyciele nie są jedynym korpusem zaszczytnej służby państwa, w której nie ma miejsca na strajk. Wielkim niemową w życiu politycznym jest armia, drugim takim niemową jest korpus sędziowski.

Niechże nauczycielstwo bierze przykład z korpusu sędziowskiego.

Usiłowanie wywołania strajku musi w opinii pogrzebać członków zawieszono zarządu na zawsze. Ci ludzie przez szereg lat szerzyli wychowanie państwowe. Szczepili wychowanie państwowe drugim, nie wychowywali się sami państwowo.

I przy pierwszej próbie charakteru dowiedli że nie nie pozostało im w duszy z tego, czego gorliwie uczyli innych.

A przecież najlepsza nauka jest przykład. przykład podporządkowania się państwu przez tych, którzy żądali tego od innych.

Zawieszenie zarządu zasłużonej organizacji nauczycielskiej, to smutny rozdział naszego życia. Smutny, jako metoda, której zmuszony był rząd użyć. I jako konieczność.

Dajemy głos

O złożach rud żelaznych

znajdujących się na terenach podlaskich

W okresie gorączkowego poszukiwania rud żelaznych w kraju nie można pominąć milczeniem znacznym złóż tych rud jakie się znajdują na terenach koncesji Kopalń Bolesławskich obszaru Olkuskiego, a których ilość fachowcy obliczają na 2 miliony ton.

Ruda ta dotychczas prawie nie była eksploatowana, gdyż mimo, że jest bogata w żelazo mając przeciętnie 40 proc. Fe i łatwo jest topliwa, to jednak zawiera jako domieszkę cynk w ilości 2 — 4 proc., który szkodliwie działa w procesie redukcyjnym wielkopiecowym.

Spotykana ruda żelazna na rolach galmanowych była dotychczas cennijana, lub pozostała w podsadce a tylko niewielkie ilości rudy brylającej były wydawane na powierzchnię i wywalane na zwal gdzie czekały długo na kupca.

Na skutek ożywienia w przemyśle hutniczym żelaznym, wzrosło również zainteresowanie Bolesławskimi rudami żelaznymi a Huta Pokój w bieżącym roku przysłała do Bolesława sygo przedstawiciela, który zbierał informacje na jakie ilości rudy żelaznej z domieszką cynku można byłoby liczyć w obszarze Olkuskim i jakie by były warunki eksploatacji.

Tenże delegat zaznaczał, że o ile Huta Pokój miałaby pewność, że obszar Olkusi zawiera do półtora miliona ton tych rud, to wówczas zbudowałaby specjalny piec, w którym dokonywałaby się nie tylko redukcja żelazna lecz i destylacja cynku, a dla takiego pieca pożądana jest ruda żelazna z większą domieszką cynku. Nie jest to nowość w tej dziedzinie, gdyż takie piece istnieją już w Ameryce i Anglii a w r. 1936 rozpoczęto budowę takiego pieca w Niemczech.

W tym świetle kopalnie Bolesławskie nabierają specjalnego znaczenia, bowiem przy eksploatacji rud cynkowo-olowianych, jednoczesna eksploatacja rud żelaznych, należycie wykorzystanych będzie czynnikiem sprzyjającym rentowności kopalni. Eksploatacja ta jako równoczesna z eksploatacją galmanów a często nie dająca się uniknąć, dysponując tymi samymi źródłami technicznymi będzie bardzo tania.

Obszar Olkusi, zawierający miedzy innymi rud metali cynku, ołowiu, żelaza i siarki jest jakby urzeczony.

Na obszar ten w roku bieżącym zjeżdżali na kilkugodzinne lub kilku dniowe badania przedstawiciele Min. Przemysłu i „podobno” orzekli, że nie są one lecz przybliżoną ich ilość można by było obliczyć po odwiedzeniu kopalni, zbadaniu wnętrza i rozoraniu gniazd rud chodnikami.

Nasuwają się tu bardzo przykre wrażenie, że my we własnym kraju, posiadamy zagadki, które jednak winniśmy dawno znać. Przecież kopalnie rud cynkowo-olowianych w Olkuzie istnieją setki lat, a czynne były już w odrodzonej Polsce z górą 12 lat. Eksploatowały taki produkt jak rudę ołowianą i żyrty.

Widocznie w tym okresie czasu nikt z miarodajnych czynników nie interesował się by zejść do podziemi kopalni, zbadać i naocznie przekonać się o tych złożach i odpowiednio ująć je w ewidencje rejestrów państwowych.

A i dzisiaj jeszcze żyją starzy inżynierowie — górnicy, którzy na tych kopalniach po 30—40 lat przepracowali i to nie w biurach lecz w podziemiach kopalni. Zatem od tych górników można zacerpnąć bardzo cenne informacje o zasobności złóż.

Kopalnie Bolesławskie nasuwają bardzo smutne refleksje o spisie inwentarowym bogactw naturalnych naszej ziemi, a także i tajemnicach wielu kopalni i zakładów przemysłowych,

które niekiedy niespodziewanie są likwidowane, a my nie znamy istoty przyczyny tego stanu.

Obecnie bowiem wynika, że gdyby może Ministerstwo Przemysłu i Handlu znalazło zasobność złóż Kopalni Bolesławskich a znać je powinno, choćby

z tego, że kopalnie 12 lat w Odrodzonej Polsce były czynne i można było w podziemiach tych kopalni przekonać się o zasobności złóż, to może nie do szłoby do zatopienia kopalni Bolesławskich.

Stary górnik.

Przed zjazdem peowiaków w Wilnie

ODEZWA ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZWIĄZKU P. O. W.

Zarząd Główny Związku Peowiaków wydał w związku ze zwołaniem na dzień 11 listopada 1937 r. do Wilna pierwszego ogólnopolskiego zjazdu peowiaków — odezwę następującej treści:

„Wszystko piękno w mej duszy przez Wilno pieszczono. Tu pierwsze słowa miłości, tu pierwsze słowa mądrości, tu wszystko czym dziecko i młodzieniec żył w pieszczocie z pagórkami. Jedno z najpiękniejszych miast w świecie”.

Józef Piłsudski.

Obywatela — Peowiaci! Zarząd Główny Związku Peowiaków wzywa was do stawienia w Wilnie dnia 11 listopada r. b. w skupieniu i powadze oddać hołd sercu Wielkiego Twórcy Niepodległej Polski.

Zarząd Główny Związku Peowiaków wzywa was, byście zadokumentowali wobec całego społeczeństwa, swoją żywotność, karność i spistość organizacyjną.

Zarząd Główny Związku Peowiaków wzywa was, abyście w dniu 11

listopada — w dniu święta peowiackiego swym tłumnym przybyciem do Wilna stwierdzili, że epoka Marszałka Piłsudskiego w której przygotowaliśmy się do czynu zbrojnego, nie minęła”.

KTO WEZMIE UDZIAŁ W ZJEZDZIE.

W pierwszym ogólnopolskim zjeździe peowiaków, który odbędzie się w Wilnie w dniu 11 listopada r. b. udział wzięć mają również peowiaci i peowiczki nie zorganizowani, jak też członkowie rodzin peowiaków i peowiczek, a w szczególności żony i dzieci.

Uczestnicy zjazdu muszą być ubrani w czapki „maciejówki” z podobną Marszałka Piłsudskiego po lewej stronie otoku czapki.

Uczestnikom zjazdu przysługują zniżka kolejowa 75 proc. od normalnej taryfy, za okazaniem karty uczestnictwa, którą nabyć można za jeden złoty.

Bliższych informacji i zapisy na wyjazd przyjmują kolumny poszczególnych placówek do dnia 23 bm

Człowiek nie wie dziś, co mu jutro przyniesie. Ale nie ulega wątpliwości, że dzień jutrzejszy i następne przyniosą wygrane loteryjne tym, co zaopatrzyli się w losy do pierwszej klasy czterdziestej loterii

Trzy miliony dolarów na ogłoszenia w gazetach

Swego czasu amerykańscy przemysłowcy, będący w sojuszu ze zwyczajnym wydawcą, ogłosili ciekawą statystykę. Było to w okresie kryzysu w Ameryce. Jest to statystyka, podająca wysokość kosztów reklamy w Stanach Zjednoczonych. Jest ona w stanie zdziwić każdego, kto nie zdaje sobie sprawy, jak wielkie znaczenie przykłada Amerykanin do reklamy, a już najwięcej zdziwić może nie jednego fakt, że jest w Ameryce przedsiębiorstwo, które pozwala sobie „utopić” trzy miliony dolarów w kosztach reklamy.

W tym kierunku rekord pobili trust fabryk maszyn Talking Machines Company. I rzeczywiście trust ten wydał w jednym roku na reklamę 3.000.000 dolarów. Z tego 2.800.000 przypadło na reklamę prasową, t. zn. ogłoszenia, a tylko 200 tysięcy dolarów na reklamy świetlne, plakaty, kinowe, radiowe i t. p.

Drugie miejsce zajmuje fabryka mydeł Levers Brother, która wydała na reklamę 2 i pół miliona dolarów z tego tylko 50.000 dolarów poświęciła na plakaty, podczas gdy cała reszta stanowiła koszty reklamy w dziennikach (oczywiście koszty rysunków zostały już w tym uwzględnione).

Fabryka ta prowadzi bowiem własne biuro reklamowe, w którym robi się projekty klisz.

Innej reklamy firma ta wogóle nie stosowała. Statystyka wymienia dalej cały szereg wielkich koncernów, z których każdy przeznaczył przynajmniej 1.000.000 dolarów rocznie na koszty

reklamy dziennikarskiej. Najciekawsze jest jednak zdanie, które wypowiedział o działaniu reklamy „król reklamy”, dyrektor dużej fabryki gramofonów, która przeznaczyła również 2.000.000 dolarów na reklamę. Wyraził się on mianowicie, że

„doświadczenie nauczyło go, że tylko reklama w gazetach jest skuteczna”.

W ubiegłych latach z połową pieniędzy postępował inaczej: połowę sum przeznaczonych na ogłoszenia obracał na sporządzanie pięknych plakatów. Później jednak przekonał się, że plakat zbyt krótko oddziaływa na wzrok widza — nie utrwała się więc w jego pamięci. Stale potwierdzało się to samo: że ogłoszenia w gazetach przynosiły przedsiębiorstwu większość zamówień.

Dzieje się tak z tego powodu, że ogłoszenie w gazecie może być przeczytane powoli i odnalezione w odpowiedniej chwili, a dalej że w ogłoszeniu takim można podać cały szereg szczegółów, które poinformują czytelnika dosyć dokładnie o zaletach danego wyrobu. Jest rzeczą psychologicznie usprawiedliwioną, że

nabywca szuka w swoim dzienniku ogłoszeń o rzeczach, które ma zamiar nabyć i że polecenie tego dziennika jest dla niego miażdżące.

Inne „polecenia” nie mają w oczach nabywcy tego autorytetu. Autorytet gazety natomiast wystarcza, aby przekonać nabywcę o dobroci ogłoszonego w danym dzienniku towaru.

DRZAZGI.

Zamknięte sklepy

Wczoraj w całym Zagłębiu, jak wresztą i w innych miastach polskich sklepy żydowskie były zamknięte na znak protestu przeciw „ghettu laukowemu” na wyższych uczelniach.

Częściowo też i młodzież żydowska nie zjawiała się w szkołach.

Fakt zamknięcia sklepów nie wpłynął zbyt silnie na zmniejszenie się ruchu handlowego tymbarziej, że sklepy były zamknięte w godzinach, w których rzadko kto robi poważniejsze zakupy.

Spokoju nigdzie nie zakłócono.

Przy głośniku

PIESNI ALEKSANDRA ZARZYCKIEGO.

Aleksander Zarzycki sławny był swego czasu w całej Europie jako świetny pianista i wybitny kompozytor. Jego utwory instrumentalne i wokalne pełne śpiewności i wirtuozostwa — noszą cechy epoki, w której powstały, a więc połowy 19 wieku.

Pieśni tego kompozytora należą do bogatego repertuaru wielu śpiewaków i spiewaczek. Kilka z nich odśpiewa Zofia Wyleżyńska w koncercie radiowym dziś o godz. 19.20.

Co każdy kupiec

DLA SWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA ZROBIĆ MOŻE.

W dniu dzisiejszym o godzinie 20 ze studia sosnowieckiego nadany będzie cykl kawy odczyt mgr. Toczyńskiego pod tytułem „Co każdy kupiec dla swego przedsiębiorstwa zrobić może”.

Oprócz tego odczytu nadana będzie również pogadanka aktualna o strażach ogniowych w Zagłębiu pod tytułem „W walce z ogniem”.

W części muzycznej wystąpi orkiestra pod dyrekcją Stanisława Kuchcińskiego która odagra kilka utworów Czajkowskiego i innych.

O podwyżkę płac na kopalni „Dorota”

W ciągu dwóch ostatnich dni sekretarz Bielnik prowadził pertraktacje o podwyżkę płac na kopalni „Dorota”, gdzie zatrudnionych jest około 1000 robotników.

Pertraktacje nie doprowadziły do porozumienia, wobec czego przedstawiciel robotników zawiadomił dyrekcję, aby do dnia 22 bm. sprecyzowała swoje stanowisko w tej sprawie.

Dyrekcja kopalni odmówiła swą na postulaty robotników tłumaczy tym, że koszty wydobycia węgla na kopalni „Dorota” są największe w Zagłębiu a ponadto na kopalni poczyniono zostały poważne inwestycje.

Sprawa budowy szkoły na kolonii Niemce-Feliks

Już od dłuższego czasu omawiana jest sprawa budowy szkoły na kolonii Niemce — Feliks. Najpilniejszą jest kwestia uzyskania odpowiedniego terenu.

W tej sprawie w dniu 24 bm o g. 3 popoł. w lokalu p. Stanisława Pleśa odbędzie się zebranie właścicieli gruntów, celem omówienia sprawy wydzielenia z ogólnych pastwisk terenu pod budowę szkoły.

FIRMA CHRZESCIJAŃSKA

M. Kowalska i S-ka

SOSNOWIEC, ulica Dekierta 5
Telefon Nr. 6.25.82.TKANINY samochodowe
CERATY i linoleum
WYROBY kokosowe
WELNY i włóczki P. D. M.DUŻY WYBÓR —
CENY NISKIE.

Chlorodont

pasta do zębów

utrzymuje piękne, białe i zdrowe zęby aż do późnej starości

Sprawy kobiece Pielęgnacja suchej cery

W JESIENI.

Bardzo przykrym defektem urody ko bięcej, zwłaszcza w okresie jesiennym jest nadmierna suchość skóry.

Cera sucha jest przeważnie bardzo cienka i delikatna, wrażliwa na zmiany temperatury, wodę i mydło.

Przyczyną nadmiernej suchości skóry jest osłabiona czynność gruczołów łojowych wydzielających naturalny tłuszcz, który pokrywając skórę czyni ją gładką, elastyczną i odporną na wpływy zewnętrzne.

Nieracjonalna lub nieumiejętna pielęgnacja cery suchej prowadzi do bardzo przykrych następstw, jak nadmierne luśczenie się, pęknięcie podrażnienia, w wielu wypadkach nawet stan zapalny skóry i w bardzo szybkim tempie tworzenie się zmarszczek.

Pielęgnacja cery suchej polegać powinna na: 1) oczyszczeniu, 2) intensywnym odżywianiu, 3) hartowaniu, 4) umiarkowanym higienicznym upiększaniu. Uwzględnić należy te cztery ważne czynniki, skórę suchość doprowadzić można po pewnym czasie do zupełnej normy.

Do oczyszczania cery suchej należy używać wody letniej zupełnie miękkiej. Wodę twardą przegotować i zmieszać z mlekiem w ilości pół na pół. Mydło najodpowiedniejsze będzie przetłuszczone. Przed myciem w celu zabezpieczenia skóry przed osuszającym działaniem wody (stosuje się na parę minut krem odżywczy lub w braku dobrego kremu można użyć zwykłej, słodkiej śmietanki, ubitej pół na pół z olejkami migdałowymi. Mieszanka ta winna być zupełnie świeża. Po każdym umyciu dokonany osuszeniu należy jeszcze raz zastosować krem odżywczy. Spłukiwać twarz należy w rumianku, zwłaszcza gdy cera jest wrażliwa.

Najodpowiedniejsze pudry — to roślinne, łagodnie działające na skórę, oraz róż higieniczny w galaretkę, jako środki upiększające i jednocześnie ochraniające. Przy pielęgnacji cery suchej, zwłaszcza w jesieni ma to bardzo ważne znaczenie.

Wazelina zupełnie nie nadaje się do pielęgnacji cery suchej gdyż jako produkt nafty drażni delikatną skórę i powoduje jej zwiędzenie.

Pożyteczną dla cery suchej jest lanolina jako wyciąg z sierści owiec, najbardziej zbliżona do tłuszczu ludzkiego — Bardzo wskazane są również olejki roślinne, jak np. migdałowy, rzepakowy, rycynowy, czyli tarcznikowy, orzechowy, łososiowy czyli sezamowy itd.

Jako zabieg hartujący polecane jest stosowanie okładów gorących na twarz uprzednio oczyszczoną i pokrytą kremem odżywczym. Po kilku gorących okładach i starannym usunięciu wata kremu, należy zastosować zimny natrysk.

Wszelkie zabiegi kosmetyczne przy cerze suchej winny być stosowane bardzo indywidualnie, z wyraźnym zastrzeżeniem unikania parówek. Wskazane jest raczej stosowanie masażu z lodem sztucznym lub naturalnym.

Przed wyjściem na powietrze trzeba twarz koniecznie pokrywać cienką warstwą odżywczego higienicznego kremu, poczem obficie zapudrować.

W ten sposób pielęgnowana cera sucha nabierze elastyczności, będzie gładką i świeżą oraz odporną na wszelkie zmiany atmosferyczne, co ma ważne znaczenie, zwłaszcza w porze jesienną.

Dr. med. J. ŚWITALSKA.

Groźna choroba dziecięca Już wkrótce zniknie w Zagłębiu

Każdego tygodnia we wszystkich organach prasy zagłębiowskiej czytamy komunikaty o wypadkach chorób zakaźnych w Sosnowcu.

Mało jednak jest osób, które zwróciłyby uwagę na pewne fakty.

Oto nie znaleźliśmy nigdy (bo komunikaty są ogłaszane od 6 lat) zgłoszonego wypadku na ospę.

W bieżącym roku coraz rzadziej spotykamy w komunikacie zgłoszenia zachorowań na błonięc.

A trzeba dodać, że od 1931 roku zapadalność na błonięc stale wzrasta i w r. 1931 wyniosła 96 wypadków za-

chorowań (w tem 10 zgonów w 1932 — 111 zachorowań i 5 zgonów, w 1934 — 252 zachorowań i 5 zgonów), a w roku 1935 w porze obecnej mieliśmy największe nasilenie błonicy.

a liczba zgłoszeń w tygodniu 40-ym wyniosła 12 wypadków, w 41-ym — 15 w 42-ym — 16 zachorowań i 43 em — 19, 44-ym — 22 dochodząc do liczby 28 wypadków zachorowań.

Ten pocieszający objaw zmniejszenia się liczby zachorowań na błonięc zaważać można temu, że dość znaczna liczba dzieci w roku bieżącym poddana została szczepieniu

ochronnemu.

Wszak dzięki przymusowemu szczepieniu ochronnym przeciwospowity od wielu, wielu lat nie spotykamy się już z tą chorobą.

Szczepienie ochronne przeciw błonicy na terenie naszym jeszcze nie jest obowiązujące. Wprawdzie M. Op. Społecznej w roku 1936 wydało rozporządzenie o przymusowym szczepieniu i przeciw błonicy dzieci do lat 10 a w razie epidemii i dzieci w wieku od 10—15 lat, lecz o przymusie szczepienia na terenie danego województwa orzeka urząd wojewódzki.

Stąd też na terenie naszym szczepienia ochronne przeciw błonicy są dobrowolne i jedynie dzieci korzystające z kolonii letnich podlegały przymusowi szczepienia na mocy zarządzenia tegoż M. O. Sp.

Tygodniowe biuletyny zgłoszeń chorób zakaźnych pozwalają stwierdzić, że rubryka zgłoszeń na błonięc zniknęła zupełnie z komunikatów, jak nie ma już w komunikatach zmianki o ospie z chwilą, gdy rodzice wykorzystają ten potężny środek, jaki medycyna oddała na użytek ludzkości — jakim

jest zapobieganie chorobom przez szczepienia ochronne. Jeśli do tego dojdzie, że u dzieci we wczesnym dzieciństwie nie spotykamy przy szczepieniu przeciwko błonicy najczęściej żadnej reakcji poszczepiennej — nie powinno tedy nie stać na przeszkodzie temu, by wszystkie dzieci uchronić przed błonicy czyli dyfterią.

Karabin maszynowy od rzemieślników Uchwała rzemieślników będzińskich

W Będzinie odbyło się zebranie Towarzystwa rzemieślniczego pod przewodnictwem wicepr. Niwińskiego. Zebranie odbyło się przy udziale radcy izby rzemieślniczej w Kielecach p. Zajęca.

Na zebraniu omówiono szereg ważnych spraw, między innymi zdecydowano się na otwarcie w Będzinie Bezprocentowej kasy pożyczkowej oraz w związku z tym zostaną wszczęte starania o uzyskanie na ten cel odpowied-

nych funduszy.

Ponadto na wniosek właściciela piekarni na Ksawerze p. St. Domagali uchwalono jednogłośnie ufundować miejscowemu pułkowi karabin maszynowy.

Uchwała rzemieślników będzińskich znajdzie niezawodnie odzwierciedlenie w innych miastach naszego Zagłębia.

Ofiary na ten cel można wpłacać skarbnikowi p. Gołabowi (ul. Potockiego) lub p. Domagale (Ksawera).

Echa napadu bandyckiego Zatrzymano kilka osób

Sledztwo w sprawie napadu bandyckiego, jaki miał miejsce przed kilkoma dniami w Dąbrowie, gdzie bandyci zrabowali p. Potempowej 400 zł. prowadzone jest w dalszym ciągu zarówno przez organa śledcze policji dąbrowskiej i w Sosnowcu.

Jak już wczoraj donosiliśmy w związku z tym napadem zatrzyma-

nych zostało kilka osób.

Obecnie dowiadujemy się, że jeden z tych bandytów dostał się już w ręce policji.

drugi zaś jeszcze się ukrywa, lecz polica jest już na jego tropie.

Nazwisk bandytów ze względu na dobro śledztwa narazie nie podajemy.

Wiadomości bieżące

Sroda	Dziś: Jan Kanty
20	Jutro: Urszula
Paźdz.	Wschód słońca: 6.03
	Zachód słońca 16.33

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU

Dziś na Saturnie w sali klubu, da się będzie doskonała komedia w 3 aktach, 14 obrazach pt. „Malżeństwo”. Udział bierze cały zespół pod reżyserią St. Szpiganowicza. Początek o godz. 20.30.

W czwartek w Sosnowcu o godz. 20.30 ciesząca się ogromnym powodzeniem komedia J. Vaszaryego pt. „Malżeństwo”. Ceny do 25 gr. do zł. 2.40.

W piątek 22 bm. — „Mała Kitty i wielka polityka”. Ceny od 25 gr. do zł. 2.40.

W sobotę premiera lekkiej komedii rumuńskiego autora A. Herza pt. „Zamieszaj”. Sztukę reżyseruje p. Józef Klejer. Udział biorą pp. Dworzyska, Jasnorzewska, Szabelakówna, Danecki, Klejer, Romaniszyn i Szpiganowicz.

KINA W SOSNOWCU:

ZAGŁĘBIE: Dziewczęta z Nowolipiek PATRIA — Książętko.
EDEN: Koniec Pani Cheyney.

—1—

— ZEBRANIE PEOWIAKÓW. Związek POW, komenda Sosnowiec zawiadamia, że w związku ze zjazdem w Wilnie oraz celem omówienia spraw organizacyjnych odbędzie się w dniu 21 bm. o godz.

19.30 w lokalu własnym (dom społeczny pokój nr. 38/39) zebranie członków.

— ODCZYT. Stowarzyszenie kupców polskich w Sosnowcu zawiadamia, że w środę dnia 20 bm. o godz. 20 w izbie przemysłowo-handlowej w Sosnowcu, wygłoszony zostanie odczyt przez pp. inż. Affanasowicza oraz inż. Witkowskiego, wizytatorów kuratorium szkolnego okręgu krakowskiego, na temat „Szkolnictwo zawodowe a potrzeby życia gospodarczego”.

— DELEGATURA AUTOMOBILKLU BU KIELECKIEGO zawiadamia swych członków, że w końcu bm. będzie urzędował w delegaturze A. K. w Sosnowcu, ul. Legionów 18, komisja rejestracyjna.

Delegatura prosi o wcześniejsze zgłaszanie pojazdów do rejestracji, aby mogła przed przybyciem komisji załatwić niezbędne formalności związane z rejestracją lub przerejestrowaniem pojazdów. Informacji w powyższych sprawach udziela sekretariat A. K. w Sosnowcu, ul. Legionów 18, codziennie od godz. 9—13 i od 15—17 w soboty od godz. 9—13, telefon 61985.

— ECHA KRADZIEŻY NA SATURNIE. Jak pisaliśmy, z magazynu kop-Saturn w Czeladzi skradziono 170 kg. białego metalu, wartości 960 zł. Dnia 15 bm. w toku dochodzenia sprawy tej kradzieży zostali zatrzymani w osobach: Władysława Judy, Antoniego Judy, Edmunda Rusieckiego, Władysława Augustyniaka oraz pasera Wolfa Pergrychta

zam. w Czeladzi. Wymienionych przekazano sądowi, który względem Władysława Judy, Edmunda Rusieckiego i pasera Pergrychta zastosował areszt, pozostali oddani zostali pod dozór policji. Odebrany częściowo metal zwrócono kopalni.

— NOJNY RADCA IZBY RZEMIEŚLNICZEJ w DĄBROWIE. Dowiadujemy się, że radca izby rzemieślniczej na terenie Dąbrowy został mianowany p. Wozniak.

Szczepienia ochronne PRZECIWBŁONICZNE.

Dnia 21 bm. w stacji opieki nad matką i dzieckiem, oddziału sosnowieckiego Polskiego Tow. Higienicznego w godzinach od 8—11 rano odbędzie się w ochronie szczepienie dzieci przeciw dyfterji.

Rodzice w interesie zdrowia dzieci winni stawić się o 8 rano do szczepienia z dziećmi, które są w stałej opiece stacji przy ul. Chemicznej 12, a ukończyły 12 miesięcy życia i nie podlegały szczepieniu w kwietniu br.

P. Tauba obraził POLICJANTA NA SŁUŻBIE.

W wydziale karnym odwoławczym Sądu Okręgowego w Sosnowcu odbył się ciekawy proces o obrazę policjanta. Właścicielka sklepu spożywczego przy ul. Kollataja 11, Tauba Liba Binsztok, nazwała nienormalnym postępowankowego, który zwrócił jej uwagę na nieujawnione cen na towarach.

Wyrazem tym przedstawiciel porządku publicznego uczuł się dotknięty i sąd miał rozwiązać kwestię, czy i jakiego stopnia obraza jest powiedzenie „nienormalny”.

Sprawa miała pierwszy termin w Sądzie Grodzkim w Sosnowcu, który wymierzył Binsztokowej tydzień aresztu. Sąd Okręgowy wyrok ten zatwierdził, jednakże wykonanie kary zawiesił na przeciąg lat czterech.

BUDUJMY SZKOŁY!

Ofiara złożona w administracji

Elekrownia Okręgowa w Zagłębiu Dąbrowskim Sp. Akc. składa na bezrobotnych zł. 5 (pięć zł.) otrzymane od Stefana Lusickiego do jej dyspozycji za nie dozwolone manipulacje z prądem elektrycznym w mieszkaniu własnym w Porąbce Zawodziu, dom Nr. 5.

—:—

**Popularne pogadanki
HIGIENICZNE w SOSNOWCU.**

Dnia 22 bm, w piątek w lokalu szkoły powszechnej nr. 10 w Sosnowcu przy ul. Okrzei 60 o godz. 19 odbędzie się pogadanka higieniczna, organizowana przez Polskie Tow. Higieniczne. Tytuł pogadanki „Wartość dobrego mieszkania dla ustroju dziecięcego i osób dorosłych”. Prelegentami będą: p. H. Mamelokowa i dr. M. Molicki. Wstęp bezpłatny.

Z ZAWIERCIA.**Odprawa działaczy Z.S
W ZAWIERCIU.**

W sali wydziału powiatowego pod przewodnictwem mgr. S. Malanowicza od było się ubiegłej niedzieli odprawa prezesów, komendantów, kierowników prac kołowych i referentów wychowania obywatelskiego wszystkich oddziałów Związku Strzeleckiego, powiatu zawierciańskiego, pierających. Na podstawie obserwacji kim wyczerpujące sprawozdanie z działalności organizacyjnej i wyszkoleniowej swych oddziałów.

Okazuje się, że oddziały ZS. zorganizowane są niemal we wszystkich większych ośrodkach wiejskich.

Liczne są również szeregi członków popierających. Na podstawie obserwacji stwierdzić należy, że ZS. w powiecie zawierciańskim jest organizacją najpopularniejszą. Plan pracy na nadchodzący okres zimowy omawiali: kpt. Szezepaniak mgr. Malanowicz, inż. Guzik, J. Czarnota i kom. pow. ZS. J. Gubala.

Obecnym na odprawie było około 80

—:—

(z) **Z TYGODNIA SZKOŁY POWSZ.** w ROKITNIE SZLACHECKIM. Z okazji tygodnia szkoły powszechnej został zorganizowany w Rokitnie Szlacheckim pochód działaczy szkolnej z transparentami. Po pochodzie odbyła się w miejscowej szkole akademii dla dzieci i młodzieży. Akadmię zagal kier. szkoły E. Niedzielski, następnie przemawiała młodzież, wygłoszono kilka deklamacji i chór szkolny odśpiewał kilka pieśni.

W czasie tygodnia szkoły powszechnej ludność miejscowa kupowała chętnie na lepkie, żetony, rozumiejąc doniosłość akcji tym bardziej, że nowy budynek szkolny stanął głównie dzięki poparciu TPBSP, które udzieliło wydatnej pomocy materialnej. Ostatnio komitet okręgowy w Krakowie przydzielił tut. szkole szafkę z narzędziami do zajęć praktycznych.

Z OLKUSZA.**Krwawa bójka na weselu**

W dniu wczorajszym do szpitala olkuskiego przywieziono Bronisławę i jej brata Mariana, Dybkowskich z Ryczówka gm. Ogrodzieniec, z ranami klutymi od noży.

Rodzzeństwo Dybkowscey zostało pokłute w czasie bójki na weselu w Ryczówku. Dybkowska została pobita, gdy stanęła w obronie swego brata, Mariana.

**ROZPOCZĘCIE ZBIÓRKI ZIEMNIA
KÓW NA AKCJĘ ZIMOWEJ POMOCY.**

Dwa majątki w pow. olkuskim, miano wiecie Klucze i Władysław należące do p. Bukowskiego zadeklarowały ziemniaki na pomoc dla bezrobotnych. Pierwszy ofiaruje 700 kg., a drugi tysiąc kg. ziemniaków.

Poza tym zbiórkę ziemniaków rozpoczęła gmina Żarnowice pod kierunkiem wójta. Kwietnia.

Akcja zbiórkowa na terenie powiatu olkuskiego powinna być przeprowadzona jaknajwczesniej i jak najintensywniej, zima bowiem zbliża się i rzesze bezrobotnych od kilkunastu dni oblega starostwo dopominając się żywności, a przede wszystkim ziemniaków

PAMIĘTAJ!!!

20

21

są dniami szczęśliwymi
dla kupujących**Losy**w znanej kolekturze
EUGENIUSZA**KORZUSZARZA i S-ka****KATOWICE, Mysłowice, Siemiznowice, Rybnik**
Dyrekcja 10, Piłsudskiego 1, Bytomska 3, Sobieskiego 6

Na zakupione losy w tych dniach — padły następujące wielkie wygrane w 38 i 39 lot.

zł. 100.000 na Nr. 174201 **zł. 20.000** na Nr. 152155 **zł. 20.000** na Nr. 154467
15.000 na Nr. 89759 **15.000** na Nr. 171452

Więcej i Ty wygrasz kupując LOS u KORZUSZARZA.

SKRZYŃKA DO LISTÓW.**Na rozstajnych drogach Milowic****Trudny wybór kierowcy samochodowego**

Szanowny panie Redaktorze!
Proszę uprzejmie o umieszczenie w swym poczytnym piśmie kilka uwag na temat komunikacji samochodowej w dzielnicy Milowice. Po zamknięciu drogi przez Szopienice do Katowic wszystkim ruch samochodowy skierowano na Milowice. Na skutek tego po żądane byłoby

ustawienie drogowskazu na skrzyżowaniu ulic Brynicznej — Saturnowskiej i Kaplicznej, z kierunkiem do Katowic, Sosnowca i Czeladzi.
Bo doprawdy, o oszczędności tu nie może być mowy (czym szczególnie w stosunku do dzielnicy Milowice magi strat miasta Sosnowca się kieruje, gdyż to są wydatki paru złotych). W myśl ostatnich haseł o motoryzacji kraju ułatwi się kierowcy orientację w terenie i zaoszczędzi stratę czasu i paliwa, no i błędzenia w noc po ulicach.

A co najważniejsze że o wypadku nie trudno.

Bo proszę sobie wyobrazić przy wjeździe do Milowic od strony Śląska albo od Sosnowca, jeżeli weźmie kierunek na Kapliczną to w porządku ale

gdy zboczy w Saturnowską to zajędzie do Czeladzi, straci 20 minut czasu. W gorszym jeszcze położeniu może się znaleźć kierowca, jeżeli weźmie kierunek na Bryniczną, gdyż u wylotu tej ulicy znajduje się dół głębokości 20 metrów.

przez ciemną noc i mgłę może zająć nieszczęśliwy wypadek. Wobec powyższego dziwnym się wydaje, że magistrat miasta Sosnowca, nie zainteresuje się tego rodzaju sprawami i nie docenia i tak już zaniedbanej dzielnicy Milowice.

Obywatel Milowic.

**Pełne szanse w grze na
Loterii osiąga -- kto gra
od początku I-ej klasy**

Se. ki. tysięcy osób gra na Loterii Klasowej ale nie wszyscy orientują się w istocie i założeniu oraz technice tej gry. Loteria jest typową grą losową to znaczy, że o wygranej decyduje jedynie i wyłącznie przypadek który ludzie chętnie nazywają „ślepym trafem”. Nikt nigdy nie może wskazać jaki los wyjdzie z kola i jaka na niego padnie wygrana, ale dla tego właśnie loteria jest jedyną grą, w której szanse wszystkich grających są idealnie zrównane.

Drugą charakterystyczną cechą gry loteryjnej jest stałość ilości i wysokości wygranych, która w żadnym wypadku nie może ulec zmianie w czasie gry. Wprawdzie nikt nie może z góry wskazać numeru który wygra, ale dlatego właśnie każdy numer ma szansę wygrania każdej wygranej.

Przed rozpoczęciem każdej loterii dyrekcja wydaje plan gry który jest realizowany z całą dokładnością. Plan ten na przykład w 40 loterii zawiera 92.141 wygranych na ogólną sumę 24.570.050 zł. Wygrane te podzielone są na cztery klasy i

zaczynają wychodzić od pierwszej chwili ciągnięcia I klasy. W kole znajdują się zwitki z numerami odpowiadającymi wszystkim bez wyjątku numerom losów danej loterii, bez względu na to czy los został sprzedany czy też znajduje się u kolektora. A zatem wszystkie losy od chwili rozpoczęcia ciągnięcia pierwszej klasy grają i mają jednakowe szanse wygrania.

Cena losu wynosi w obecnej loterii 160 zł. za cały los — 40 zł. za 1/4. bez względu na to kiedy los będzie nabyty. Wynika to z zasady iż los gra od pierwszej chwili rozpoczęcia ciągnięcia i wygrana musi być wypłacona bez względu na to czy znajduje się on w ręku graczy czy też kolektora.

Jest więc rzeczą jasną, że los należy nabyć przed pierwszym dniem ciągnięcia pierwszej klasy, inaczej gracz zmniejsza dobrowolnie swoje szanse, dla zrównania których dyrekcja loterii zrobiła maksimum możliwości.

Ciągnięcie rozpoczyna się w czwartek dn. 21 bm.

**W Rabsztynie otwarto zakład dla dzieci
zagrożonych gruźlicą**

W ub. poniedziałek otwarto został zakład dla dzieci zagrożonych gruźlicą (prewentorium) w Rabsztynie pod Olkuszem (dawniej sanatorium im. b. wojewody Manteuffla).

Piękny i obszerny gmach wybudowany przez komitet społeczny wojew. kieleckiego, wydzierżawiony został związkowi harcererek wojew. kieleckiego.

Narazie w zakładzie, w którym można pomieścić około 120 dzieci zagrożonych gruźlicą, znajduje się 15-rodziców.

Pełne utrzymanie dziecka dziennie tj. życie, nauka i opieka lekarska, wynosi zł. 2 — od dziecka z terenu woje-

wództwa kieleckiego i zł. 2.50 — od dziecka z obcego województwa

Kierownictwo prewentorium spoczywa w rękach p. Piotrowskiej z Warszawy, intendentura zaś w rękach p. Zabickiej.

W związku z uruchomieniem prewentorium bawił w dn. 18 bm. w Rabsztynie wojewoda, dr. Dziadosz wraz z dyrektorem departamentu ubezpieczeń społecznych, p. Dybowskim i naczelnikiem wydziału zdrowia, wojew. kieleckiego dr. Dziewulskim.

Wieczorem po wyjeździe wojewody, do Rabsztyna przybył na chwilę p. minister Zyndram-Kościałkowski.

RADIO**PROGRAM OGÓLNOPOLSKI**

Sroda 20 października.
6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”
6.20 Gimnastyka. 6.40 Muzyka z płyt. 7.00 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 7.30 Audycja dla szkół. 7.40 Płyty gramofonowe. 7.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży mariackiej w Krakowie. 8.00 Audycja południowa. 8.30 Wiadomości gospodarcze. 8.45 Audycja dla dzieci. 8.55 Skrzynka językowa. 9.00 Koncert ork. 9.15 Pogadanka aktualna. 9.30 Odczyt. 9.45 Koncert chóru męskiego. 9.55 Co to jest sąd polubowny. 10.00 Wiadomości sportowe. 10.15 Płyty. 10.30 Program na jutro. 10.45 Audycja dla wsi. 10.55 Ekspozycja marynarza. 11.00 Recital śpiewaczy. 11.15 Odczyt. 11.30 Pogadanka aktualna. 11.45 Płyty. 11.55 Dziennik wieczorny. 12.05 Pogadanka aktualna. 12.15 Koncert muzyki nowskiej. 12.45 Kwadrans poetycki. 12.55 Koncert popularny. 12.55 Wiadomości dziennika. 13.00 Programy lokalne.

KATOWICE

Sroda 20 października.
11.40 Płyty. 13.00 Koncert życzeń. 13.15 Płyty. 14.25 Wiadomości bieżące. 14.55 Wiadomości giełdowe. 14.45 Płyty. 15.15 Wiadomości sportowe. 15.45 Pogadanka. 15.45 Przegląd życia gospodarczego. 15.55 Program na jutro. 16.00 Zagłębie Dąbrowskie ma głos. 16.00 Płyty.

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI

Czwartek 21 października.
6.15 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.20 Gimnastyka. 6.40 Dziennik poranny. 7.15 Muzyka z płyt. 8.00 Audycja dla szkół. 8.15 Audycja dla szkół. 8.40 Płyty gramofonowe. 8.57 Sygnał czasu i hejnał z wieży mariackiej w Krakowie. 9.00 Audycja południowa. 9.30 Przerwa. 9.35 Wiadomości gospodarcze. 9.45 Audycja dla młodzieży. 9.55 Mała ork. 10.00 Pogadanka aktualna. 10.15 Wiedza i książka. 10.30 Koncert solistów. 10.45 Wiadomości sportowe. 10.55 Skrzynka ogólna. 11.00 Płyty. 11.15 Program na jutro. 11.30 Audycja dla młodzieży wiejskiej. 11.40 Teatr Wyobraźni. 11.50 Pogadanka aktualna. 12.00 Koncert rozrywkowy. 12.30 Audycja poświęcona pamięci Gustawa Danielewskiego. 12.45 Koncert kameralny. 12.55 Programy lokalne.

**Radio ma powodzenie
KOMBINATORZY ZAŚ 6 MIES.
SIEDZENIA.**

Złotliwego oszusta na szkodę J. Maneli, właściciela „Optofon” przy ul. 3 Maja w Sosnowcu, dopuścił się dwaj mieszkańcy Sosnowca 52-letni Bazyli Kuzior (Daleka 50) i 28-letni Feliks Nagoda (Górnicza 9).

Chcąc dojść do pieniędzy bez większego zachodu, wymienieni udali się do Maneli i wzięli „na raty” aparaty radiowe które następnie od ręki sprzedali za bezcen osobom trzecim. Nie posiadając ani majątku ani dochodów, Kuzior i Nagoda byli przekonani, iż nieczym nie ryzykują nie przewidzieli tylko groźące im kary.

Pociągnięci do odpowiedzialności karnej, obaj kombinatorzy stanęli wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu i dostali po sześć miesięcy więzienia.

Gdzie są dwie niewiasty**TAM GINIE PORTMONETKA.**

Przykry finał wesołej zabawy był przedmiotem wczorajszej rozprawy w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu. 27-letni Aleksander K. (Sosnowiec Piotrkowska 3) poznał przygodnie na ulicy dwie niewiasty, które zaprosił do zacisznej restauracji przy ulicy Szklarnianej. Libacja trwała kilka godzin, aż R. skonstatował brak swej portmonetki wraz z zawartością. — Zamknął wtedy swe przygodne znajoma w seperacie i pobiegł po policję.

Wczoraj w Sądzie Okręgowym w Sosnowcu odpowiadały dwie córy Koryntu Zofia Pelka, lat 26 (Henryka 6) i 22-letnia Stefania Karalus (Pańska 27) sprawczyńe skradzenia R. podczas wesołej zabawy kilkudziesięciu złotych które ukryły we własnych włosach.

Sąd skazał je na sześć miesięcy więzienia.

Antoni Hram

UPIORNA NOC MIŁOŚCI

Współczesna powieść sensacyjna

(Streszczenie początku powieści).

Dwóm inżynierom Haczewskiemu i Burskiemu udało się wyależe maszynę zapalającą na odległość. Niestety maszynę ta, jak ją nazwali „beha“, została im wykradziona przez członków wywiadu oświeconego niejakiego Grybskiego i Gutermana i Beatę Krynicką, której udało się ponadto nawiązać romanse z Burskim. Przy wyłazkach pozostała tylko mała, ale najważniejsza część maszyny. Pewnego dnia próba wykradzenia tej części zakończyła się śmiercią Grybskiego w ataku willi zamieszkiwanej chwilowo Burskim i Haczewskim. W kilka dni potem Haczewski został porwany na ulicy i wywieziony z Poznania.

Policja pod zarzutem morderstwa aresztowała Burskiego. Obrony Burskiego podjął się szef wywiadu pod przybranym nazwiskiem Grochulskiego i w ten sposób wykradł plany „behy“. Planu to dał do sprawdzenia uwięzionemu Haczewskiemu. Haczewski przekonał się o autentyczności planów — spalił je.

—o—

198)

Kiedy więc i następne pytania pozostały bez odpowiedzi, pan Duda rozkazał oderwać kłódkę. Wystarczyło kilka silnych uderzeń kolby, aby zardzewiała kłódka otworzyła się z łatwością.

Gdy pchnięcie kolbą drzwi rozwarły się ze zgrzytem zardzewiałych zawiasów, z piwnicy wionął nieznośny zapach. Policjanci z bronią gotową do strzału wkroczyli do lochu i przy

świeśle latarek ujrzeli leżącą na ziemi postać jakiegoś człowieka.

Poznali go tylko po kształcie, bowiem postać ta żadną miarą nie przypominała żywego człowieka. Był to raczej szkielet ludzki, powleczone żółtą skórą i przyodziały w resztki łachmanów. Jedne tylko oczy, rozwarłe nadmiernie i roziskrzane gorączką, cierpieniem i rozpaczą, były do pewnego stopnia wyrazem człowieczeństwa.

Pan Duda, opanowując lzy i odręź, zbliżył się wraz z innymi i spojrzeli na wijącą się w bólu postać.

Nie, to niemożliwe — wyszeptali, błędnie jak ściana. — Czy mnie wzrok myli? — przecierał oczy z wyrazem najwyższego zdumienia.

— Co takiego? — zapytali zaintrygowani policjanci.

— To przecież on, to Świder — wyszeptali posterunkowy Duda, nie mogąc przyjąć do siebie.

Spojrzeli na niego jak na wairata. Przecież na Świdra, na tego groźnego zbója urządzali oblławę...

— Zwariowałeś pan, panie Duda — obruszył się posterunkowy Gajdzik.

— Mówię wam, że to Świder; zawiatajcie go z resztą — bronił się pan Wawrzyńca.

— Coś ty człowieku za jeden? — zapytał jeden z policjantów, pochylając się nad widmem człowieka.

Tamten chciał coś powiedzieć, lecz nie mógł i z jego zaschniętego gardła wydobyło się tylko rżenie.

— Świder jesteś? — dopomógł mu Gajdzik.

Lekkie skinienie głowy było odpowiedzią. Policjanci spojrzeli po sobie z zakłopotaniem.

Trzeba się nim zająć — powiedział przedsiębiorczy Gajdzik, biorąc niejako inicjatywę w swoje ręce, wobec bezradności Dudy, który jeszcze dotąd nie potrafił otrząsnąć się z doznanego wrażenia.

— Ma który wodę? — zwrócił się do policjantów.

Okazało się, że jeden z podłeskich posterunkowych miał przy sobie mianierkę z herbatą. Gajdzik pochylił się nad Świdrem i wlał mu pomiędzy spieczone wargi nieco orzeźwiającego płynu. Opryszek poruszał wargami, lecz nie miał siły na tyle, aby przełknąć łyk herbaty.

— Z niego już nic nie będzie — zauważył Duda posępnie.

— Chodzi mi o to, aby jeszcze, zanim skończy, wydobyć coś od niego — wyjaśnił Gajdzik, wlewając w usta Świdra jeszcze kilka kropel herbaty.

— To ci się nie uda — wyraził swoje zdanie inny policjant. — Ostrych już ledwie zipie i godziny ma policzone.

— A jednak to jest ciekawe, kto go tak urządził? — pokręcił głową posterunkowy Duda. — Przecież to herszt całej szajki. — A myśli dodał: — Czyżby to on wzywał tym niezwykłym listem pomocy?

W głowie pana Wawrzyńca powstał teraz taki chaos, że nawet najprostszego zapytania nie potrafiłby rozstrzygnąć. Po prostu nie mógł myśleć. Jego ocieślały umysł pracował z niezmiennym trudem.

— Hm... jeśli on był hersztem, a teraz leży tutaj na w pół żywy i zamknięty w piwnicy, łatwo się można domyślać, że został wykiwany przez swoich podwładnych. Tak się dość często zdarza — wyraził swe przypuszczenia Gajdzik. — Uważam więc

że należy tego zostawić tymczasem w spokoju i natychmiast przystąpić do dalszych poszukiwań za resztą bandy. On nam już nie ucieknie — wskazał na Świdra.

— Niby racja — zgodził się inny policjant.

— A co pan na to panie Duda — zwrócił się ten sam posterunkowy do pana Wawrzyńca.

— Miałem to samo powiedzieć — odparł tamten, powoli przychodząc do siebie.

— A zatem nie traćmy czasu — zawołał rozgorączkowany i podniecony Gajdzik. — Najpierw szczegółowo zrewidujemy górne piwnice, a jeśli byśmy tam nie zdołali nakryć szajki, wrócimy jeszcze raz tutaj. — To mówiąc, ruszył przodem, a za nim cała grupka policjantów pospieszyła pochylnią do góry. Duda szedł tym razem ostatni. Rezygnował już z medala i służbowej pochwały, byleby tylko nie naraził się na bezpośrednie zetknięcie się ze zbrodniarzem, który potrafił pokonać nawet samego, groźnego Świdra.

Po drodze nie zachowywali już specjalnych ostrożności, będąc przekonani, że dawno zostali odkryci przez znajdujących się w podziemiach przestępców. Gawędzili nawet dość głośno, dzieląc się wrażeniami i czyniąc rozmaite uwagi na temat tej niezwyklej oblawy. Wiedzieli dobrze, że żaden z opryszków nie może ujsć, bowiem jedynym wyjściem jest pilnie strzeżone przez obydwu przedowników i 1-go posterunkowego. Nie przypuszczali również, aby bandyci zamierzali się bronić do upadłego, gdyż w żadnym razie nie mogło to poprawić ich położenia, a przeciwnie, obciążyliby ich jeszcze bardziej.

a. d. n.

Z KRAJU

Policjanci w szajce POMYSŁOWYCH OSZUSTÓW.

W poniedziałek na ławie oskarżonych przed sądem okr. zasądło 13 członków szajki oszustów, w tem dwóch b. funkcyjnaryszów policji.

Szajka ta nabywała różne partie towarów i szukała nabywców. Transakcja po legala na tym gdy znaleziono kupca na towar, ofiarowany za niezwykle niską cenę, i gdy ten miał towar ten odwieźć pod wskazany adres, zjawiał się posterunkowy i „zainteresował się“ towarem.

Jeden z członków szajki „informował“ nabywcę, że towar pochodzi z kradzieży i dlatego jest tak tani. Jednocześnie proponował on nabywcy wycofanie się z afery i ułotnienie się.

Posterunkowy oczywiście patrzył przez palce na ucieczkę, a towar wpadał w ręce oszustów.

tego samego systemu jakas Według Wed'ug tego samego systemu szajka dokonała wielu oszustw. Z powodu obfitego materiału wyrok w tej sprawie zapadł nie około 20 km.

—o—

Śmierć burmistrza

w WALCE Z KLUSOJNIKIEM.

Podczas polowania pod Wielunem zmarł w tragicznych okolicznościach burmistrz Wielunia Józef Jędrzejewski. Śmierć nastąpiła w niezwykłych okolicznościach. — Oto śp. burmistrz Jędrzejewski natknął się na znanego klusownika i zmierzył doń z fuzji. Klusownik stawiał opór. Śp. Jędrzejewski chwycił za lufę, by mu zadać cios kolbą i widocznie zaczął o cyngiel, gdyż padł strzał z ładunek ugodził burmistrza w brzuch, kładąc go trupem na miejscu.

Wiadomość o tragicznej śmierci burmistrza wywołała w mieście przycichające wrażenie.

Pomoc biednej dziatwie

Działalność ośrodka wychowawczego firmy E. Erbe w Zawierciu

Od paru już lat jedna z mniejszych sal remizy miejskiej straży pożarnej w Zawierciu rozlega się gwarem społecznej gromadki Zawiercian w wieku przedszkolnym.

Są to dzieci rodziców bezrobotnych z terenu tutejszego miasta.

W remizie mieści się ośrodek wychowawczy, utrzymywany kosztem robotników, urzędników i dyrekcji firmy „Ernest Erbe“ w Zawierciu.

Inicjatorami tej szlachetnej myśli są dyrektorstwo Wanda i Aleksander Erbowie.

Pracownicy tej firmy, doceniając doniosłość tego rodzaju akcji składają co miesiąc na ten cel ofiary, które po trzymaniu im są przy wypłacie zarobków. Nad ośrodkiem czuwa zarząd, wyłoniony z pośród ofiarodawców. W ubiegłym niedziele zarząd ten zwołał do roczne zebranie, na którym złożył sprawozdanie z całorocznej pracy w ośrodku.

Sprawozdanie z działalności ogólnej złożył prokurent firmy J. Kukułka, kasowe W. Riedel, gospodarze W. Wójcik. Po dyskusji nad sprawozdaniami udzielono zarządowi absolutorium, a następnie dokonano wyboru nowego zarządu, w skład którego weszli prezes — dyr. Wanda Erbowa, opiekun — dyr. Aleksander Erbe, członkowie zarządu: J. Kukułka, W. Riedel, W. Wójcik, P. Pawłowski (starszy), Helena Konieczniakówna, F. Paszkie wicz, R. Wyrodek, R. Wąsek, M. Domała i W. Szewczyk.

Do komisji rewizyjnej zostali wybrani pp.: Czaplinski, B. Kubik, Zadorski, P. Kowalik i H. Kowalikówna.

Uczeszczający do ośrodka wychowankowie otrzymują 2 posiłki dziennie, a mianowicie: śniadanie i obiad. Dzień swój „szkolny“ rozpoczynają o godzinie 8,30 rano, a kończą go o 2-

dzinie 1 popołudniu.

W ciągu roku sprawozdawczego 1936—37 r. w ośrodku tym wydano 17.864 porcje, w tym na miejscu skonsumowali wychowankowie 14.641, zaś 3.223 porcji wydano do domów, biednej dziatwie nie uczeszczałej do ośrodka.

Koszt wszystkich porcji pochłonął sumę 7.724 zł, 38 gr.

Poza żyzywieniem w okresach zimowych dziatwa otrzymuje ciepłe ubrania i obuwie. W tych dniach rozporządza się już 3 z kolei rok szkolny.

Narazie przyjętych zostało do ośrodka 47 dzieci obojga płci, w najbliższym czasie ilość ta zwiększona zostanie do 60. Podkreślić należy, że ośrodek wychowawczy przy fabryce „Ernest Erbe“ jest jedynym tego rodzaju ośrodkiem w powiecie zawierciańskim, utrzymywany z wyłączenia ofiar robotników, urzędników i dyrekcji fabryki. Akcja ta prowadzi na jest od 3 lat.

Dobrze by było, by na terenie powiatu zawierciańskiego znalazło się więcej takich fabryk.

Jan Kania.

Ubezpieczenie

OD ŁOWCÓW POSAGOWYCH.

Gdzież jeśli nie w Ameryce powstaje ten nowy rodzaj ubezpieczeń. Zainteresowani są nim przede wszystkim kobiety. Nagminnie bowiem utarło się z małymi wyjątkami na świecie, że panna wychodząc za mąż powinna prócz uczucia wnieść jeszcze coś realniejszego. Na te realności czuwa zwykle gromada oszustów, którzy po wyłudzeniu pieniędzy, pozostawią w ciężkiej rozterce rozgorączkowaną pannę. Roi się od tego rodzaju oszustów u nas, jeszcze więcej — prawdopodobnie jest ich w Ameryce, skoro okazała się możliwość zorganizowania towarzystwa ubezpieczeń od tego rodzaju wypadków.

Kobiety, po zarzuceniu się zgłaszają personalia narzeczonego do biura towarzystwa które przeprowadza wywiad do tychże osoby zainteresowanej. Jeśli opinia jest dobra, nie stoi na przeszkodzie do szczęścia małżeńskiego. Jeśli jednak okaże się że narzeczony jest pospolicym łowcą posagowym, zwykłym oszustem lub kryminalistą, wszystkie szczegóły jego życiorysu są komunikowane zainteresowanej. Gdyby osobnik zdołał zamaskować się tak dalece, że nie udałoby się towarzystwu wykryć plan na jego sumieniu, zmuszone ono jest, w razie dokonania oszustwa posagowego, wypłacić swej członkini, sumę na jaką jest ubezpieczona.

Wielka fabryka maszyn rolniczych

wybudowana zostanie w okręgu centralnym

Jak się dowiadujemy, w centralnym okręgu przemysłowym powstaje wielka fabryka maszyn i narzędzi rolniczych.

Miejscem budowy fabryki będzie Kunów koło Ostrowca nad Kamienną leżącą nad główną magistralą gazociągu oraz linii kolejowej Sandomierz — Skarżysko.

Wspomniana fabryka będzie spół-

ką akcyjną o kapitale 250 tys. zł. Założycielami spółki będą fabryki maszyn i narzędzi rolniczych w Polsce.

Jedną z głównych przyczyn założenia fabryki w tem miejscu jest niedostatek bliskie źródła głównych surowców, niezbędnych do fabryki maszyn, a więc przede wszystkim surowców żelaznych oraz węgla.

ZE SPORTU

Smigły i Unia

ODPIERAJĄ ZARZUTY BRYGADY.

Rewelacje częstochowskiej Brygady o „podłożeniu” się lubelskiej „Unii” wywołały oburzenie w Wilnie i Lublinie a klub Unia i Smigły kategorięcznie odparły oskarżenie.

Zarząd WKS. Unia wskazuje w swym oświadczeniu, że przed meczem ze Smigłymi miał nawet zamiar zrezygnować z rozgrywki, ponieważ większość graczy, którymi byli czynni wojskowi, otrzymała zwolnienia z wojska i wyjechała z Lublina.

Gdy WKS. Smigły nie zgodził się na takie załatwienie sprawy, Unia zdecydowała się wyjechać do Lublina, musiała jednak wstawić graczy rezerwowych.

WKS. Unia wskazuje poza tem na to, że gracz Kobojeł, na którego zeznaniach opiera się oskarżenie Brygady został wykluczony z klubu za nieetyczne postępowanie i zeznanie jego są zapewne aktem zemsty za wydalenie go z klubu. Ciekawym jest przy tym, że kierownikiem drużyny Unii w Wilnie nie był weale p. Mońiak, lecz por. Steczyszyn.

Zarząd WKS. Smigły zapowiedział ostre wystąpienie przeciwko tej insynuacji i wysłał już pismo do PZPN z prośbą o przeprowadzenie śledztwa i surowe ukaranie winnych. Pomijając już fakt, że „Smigły” jest klubem wojskowym a więc klubem, który zwraca szczególną uwagę na właściwe zachowanie się graczy i metod postępowania, zarząd WKS. Smigły wskazuje na to, że klub wileński jest w stu procentach klubem amatorskim, który do swych wyników doszedł drogą sumienną i pracy na boisku a nie przez matnię przy zielonym stoliku.

Jeżeli w toku badań PZPN. oskarżenie Brygady okaże się prawdziwe, wówczas opinia sportowa domagać się będzie surowego jej ukarania.

Nowinki sportowe
Z ZAGŁĘBIA.

W związku ze znaną sprawą gracza TS. Zew Guta Józefa vel Bertholda zarząd PZPN. ukarał b. sekretarza TS. Zew p. Śliwińskiego oraz b. prezesa tego klubu p. Tereszkowskiego 2-letnią dyskwalifikacją do dnia 4 bm. za świadomy udział w przesłaniu do PZPN. karty zgłoszenia zawodnika Guta podpisaną przez tegoż gracza fałszywym imieniem Berthold zamiast Józef.

Zarząd okręgu zwraca się do klubów a w szczególności do klubów klas wyższych, z apelem o zgłaszanie kandydatów na kurs sędziowski organizowany przez W. S. S. Zagł. OZPN. Przy wyborze kandydatów należy brać pod uwagę osoby odznaczające się inteligencją, prawym charakterem i ukończeniem minimum 7 klas szkoły powszechnej. Zgłoszenia w sekretariacie ZOZPN. do 25 bm.

Ostatnio W.G. i D. okręgu zagłębiowski ukarał kilkunastu piłkarzy za nie sportowe zachowanie się podczas zawodów. Ukarani zostali: Przędzik (Placówka) dożywotnią dyskwalifikacją, Kubala (Czarny), Nowakowski (Cynkownia), Wiczerek (Orzeł) dyskwalifikacją po 3 lata, Pekałki, Banasik (Zagłębie), Cichoń (Sarmacja), Węgrzyn (Orzeł), Wajnsztajn (Hakoach) i Jankowski (Zagłębianka) dyskwalifikacją po 6 miesięcy, Bednarek i Polak (Orzeł) po 4 tygodnie.

W kilku wierszach

TLUMACZENIE SIĘ POLUSA.

Mistrz bokserski Europy Polus wykreślony z Warszawianki zamierza złożyć zarządowi klubu wyczerpujące wyjaśnienia i uważa, że uchwała sekcji bokserskiej winna być zmieniona. Polus za preccza bowiem kategorięcznie, jakoby proponował inni klubowi zgłoszenie się do niego, a tym bardziej jakoby domagał się za to odszkodowania pieniężnego.

Polus zaprzecza także, jakoby buntował zawodników Warszawianki i namawiał ich do opuszczenia klubu. Uważa on, że kierownictwo sekcji bokserskiej klubu padło ofiarą złośliwych i fałszywych informacji.

HURAGAN — STARACHOWICKI KS.

W Wołominie pod Warszawą rozegrany został mecz o mistrzostwo ligi warszawskiej, pomiędzy Huraganem (Wołomin) a SKS. Starachowice. Wygrała drużyna Starachowic 4:3.

LEKKOATLECI WARSZAWIANKI
NA CZELE.

W ostatecznej punktacji lekkoatletycznych męskich mistrzostw Polski pierwsze miejsce zajęła Warszawianka — 23 pkt. Z drużyn zagłębiowskich sklasyfikowany jest jedynie Sokół (Czeladź) — 5 pkt.

REZERWISCI (Olkusz) — STRZELEC
(Sosnowiec) 4:3.

Niedzielne zawody piłki nożnej pomiędzy drużynami na boisku sportowym w Olkuziu zakończono zwycięstwem gospodarzy w stosunku 4:3 (3:1).

Z powodu niepogody zainteresowanie niewielkie.

ŚLĄZACY NA LIŚCIE NAJLEPSZYCH

Na liście najlepszych 10-ciu lekkoatletów Polski, na pierwszych pozycjach figuruje ze Ślązaków dwóch lekkoatletów Schneider z Pogoni w skoku o tyczce i Węglarczyk z Sokola Chorzów w rzucie młotem. Drugie miejsce w rzucie młotem ma Kocot z Sokola z Tarnowskich Gór. Na czwartym miejscu figuruje zespół Stadionu w sztafecie 4x400, na piątym zespół Pogoni. Praski ze Strzeleca jest czwartym w rzucie dyskiem. W tymże drugie miejsce zajmuje Mucha z Czeladzi. Miłosz z Pogoni jest piątym w rzucie młotem. Poza tym na tabeli 10-ciu widnieją nazwiska Chmiela, Miozgi i Orłowskiego z KPW, Zajusza, Szczyka i Krawczyka ze Stadionu, Drozdowskiego, Rakoczego, Piłata i Chmiela II z Pogoni oraz Dyki z Krywaidu.

Zawodnicy Pogoni znajdują się w tabeli 10-ciu najlepszych na dziewięciu pozycjach. Zawodnicy KPW. na pięciu. Stadionu na czterech, Sokola Krywaid i Strzeleca Katowice na dwóch, lekkoatletów Sokola Czeladź, Sokola Chorzów, Sokola Tarnowskie Góry, BBTW Bielskie zajmują po jednej pozycji.

Ogółem biorąc w roku bieżącym daleko więcej zawodników ze Śląska zostało sklasyfikowanych niż w roku ubiegłym.

Zwycięstwo pięściarzy

WARSZAWA — HELSINKI 11:5 pkt

W Warszawie rozegrany został w ub. niedzielę pierwszy w tym sezonie mecz bokserski międzynarodowy Warszawa — Helsinki.

Wygrali pięściarze warszawscy w stosunku 11:5 pkt.

Wyniki były następujące (od wagi mniejszej do cięższej):

Rotholc (W) wygrywa przez techniczny k.o. Kolezyński (W) bije na punkty Arolé (H), Doroba II (W) remisuje z Lai ne (H), Doroba I (W) wygrywa na punkty z Kolvunenem (H), Sampila (H) bije na punkty Sowińskiego (W).

Smiertelne zatrucie
GAZEM PIWNICZNYM.

W węgierskiej miejscowości Sakoro wydarzył się tragiczny wypadek zatrucia gazem piwnicznym. Właściciel winnicy Gruber, wspólnie z ogrodnikiem, chcieli wytoczyć z piwnicy beczkę wina. W chwili po zejściu do podziemi obaj padli nieprzytomni. Wypadek zauważył młody synek Grubera, który natychmiast pospieszył zaalarmować domowników. Tych którzy przybyli na pomoc spotkał również ten sam los. Ofiary zatrucia wydobyto przy pomocy haków. Właściciel piwnicy, ogrodnik i jeden robotnik ulegli śmiertelnemu zatruciu, dwóch ostatnich przewieziono do szpitala w stanie beznadziejnym.

Podobny wypadek zdarzył się w sąsiedztwie. Tym razem padł 19 letni chłopiec który wszedł do piwnicy po wino dla ojca. Kiedy młodzieniec po dłuższym czasie nie powracał, zaniepokojony ojciec udał się osobiście do piwnicy, gdzie znalazł martwe ciało syna. Śledztwo wykazało, że przyczyną tragicznej śmierci był ułatniający się gaz z fermentującego w beczkach moczku winnego.

Uwaga P.T. Kupcy!

Konkurs racjonalnie oświetlonych wystaw sklepowych zostaje przesunięty na połowę listopada

Nowy termin zostanie ustalony w porozumieniu z Izłą Przemysłowo-Handlową.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S. A.

KINO „ZAGŁĘBIE“

DZIS

DZIS

Największy Polski film sezonu p. t.

DZIEWCZĘTA
z NOWOLIPEK

w-g nagrodzonej powieści Poli Goja wieżyńskiej.

Film o dziewczętach wielkiego miast, które rwały się do życia, to treść najgłębszych przeżyć młodych dziewcząt.

W rolach gł. E. BARSZCZEWSKA — J. ANDRZEJEWSKA — M. WISZNIEWSKA, ÓWIKLIŃSKA — WYSOCKA — JANECKA — JARACZÓWNA — GRABOWSKI — JUNOSZA STĘPÓWSKI — KARBOWSKI i w. inn.

Początek o godz. 5.30 po pol.

Kino „RIALTO“, Warszawska 18

Największa sensacja 20 wieku. Najwspanialszy film awanturniejszy trzy mający widza w kolosalnym napięciu

Robinson Kruzo

Wybuch gejzeru! Pożar! Egzotyzm!

W rol. gł. słynna para filmu ESKIMO MALA i MAMO CLARK.

Kino-Teatr

„PATRIA“

L. Marcinkowski

i S-ka

w Sosnowcu

dawniej kino „Palace“

Ulubieniec publiczności sosnowieckiej

Eugeniusz Bodo
w filmie

„Książątko“

W pozostałych rolach:
Lubińska, Niemirzanka, Fertner,
Sieleński, Orwid i inni

ROZMÓWKI.

— Coś taki niewyspany?
— Bo Jurek boi się złodziei i wciąż mnie w nocy budził przy każdym hałasie.
— Czemuż mu nie wytłumaczyłeś że złodzieje zachowują się cicho i nie hałasują?
— Wytłumaczyłem, ale właśnie budzi mnie teraz wciąż, gdy jest zupełnie cicho.

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

POSZUKUJE młodej panienki do pomocy w gospodarstwie domowym. Zgłoszenia Sosnowiec, Przejazd 1 m. 20 od 4 do 6 popoł.

PANIENEK inteligentnych w charakterze kelnerek poszukuje kawiarnia „Europa” Sosnowiec.

POTRZEBNY czeladnik krawiecki, Sosnowiec, Sielecka 8. Zakład krawiecki Bracia Ciałowicz.

FRYZJERSKI pracownik potrzebny zaraz na stałe, Zaliński, Sosnowiec, Piłsudskiego 55.

ZGUBIONE DOKUMENTY

UNIEWAŻNIAM zgubiony kwit lombardowy Nr. 7157 wydany przez Bank Udziowy Dąbrowa Górnicza na zł. 40. Zauberman, Bedzin.

ZGINEŁY dwa bloczki Nr. 166—167, które unieważniam z Centralnego Związku oddział w Sosnowcu, Michalski.

Kino-teatr „EDEN“

DZIS!
JOAN CRAWFORD, WILLIAM POWELL i Robert MONGOMERY
koncertowe trio filmowe

KONIEC
PANI CHEYNEY

Ostatnia i najmilsza przygoda pięknej awanturnej.

Początek I scensu o godz. 17.30 w niedzielę o godz. 15.30.

KUPNO I SPRZEDAŻ

Zakład pieczętkarski
Lucjan Stybiński

Sosnowiec, 1 Maja 26 i Malachowskiego 9, telef. 61882, wykonuje pieczętki, szylidy emaliowane i t. p.

POMNIKI

i rzeźby artystyczne w dużym wyborze oraz wszelkie wyroby betonowe po cenie tanio „WIKTORIA”, Dąbrowa, ul. Król Jadwigi 46, Telefon 68-436. 25-letnia gwarancja.

LOKALE

GARAŻ do wynajęcia od zaraz, Wiadomość „Expres Zagłębia” Sosnowiec.